



# Jaarverslag

2010

## Colofon

Stichting Mentorschap Netwerk Nederland  
Maliebaan 71 G  
3581 CG Utrecht  
Postbus 13180  
3507 LD Utrecht  
Tel. 030 – 2307190  
e-mail [info@mentorschap.nl](mailto:info@mentorschap.nl)  
website [www.mentorschap.nl](http://www.mentorschap.nl)  
Kvk nr. 24408892  
Statutair gevestigd te Rotterdam

## Voorwoord

In dit verslag leest u waar de stichting Mentorschap Netwerk Nederland in 2010 aan heeft gewerkt en wat is bereikt.

Zoals u in de inleiding nader zult lezen, was 2010 een zeer bewogen jaar.

Veel regio's werden in de zomer van 2010 geconfronteerd met een uit bezuinigingsdruk voortkomend besluit van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) tot subsidiestop. Dit voor velen onverwacht snelle besluit leverde veel stichtingen acute overlevingsproblemen op.

Veel aandacht was geboden voor het vinden van middelen ter overbrugging.

Het uitvoeren van het werkplan 2010, zoals werd gesubsidieerd door VWS, kwam hier door onder druk te staan. Er werd desgevraagd instemming verkregen van VWS om, gelet hierop, nog enkele maanden in 2011 door te kunnen werken aan de verschillende doelen zoals aan het begin van het subsidiejaar gepland.

De aandacht en inzet die voor de financiering nodig was resulteerde erin dat er eind 2010 toch zicht kwam op middelen ter overbrugging.

In de vergadering van regiobesturen, op 15 december 2010, werd besloten tot de oprichting van een landelijke vereniging van regionale stichtingen, die het werk van MNN van afgelopen jaren verder zal sturen en voortzetten. Daarbij is een huishoudelijk reglement vastgesteld met kwaliteitsvoorwaarden voor het lidmaatschap, waarmee duidelijk wordt waar de aangesloten regionale stichtingen voor staan. Ook is hiermee de implementatie van het klachtenreglement en de landelijke klachtencommissie nader belegd. Aldus werd op het gebied van organisatieontwikkeling, van belang voor kwaliteit en bekostiging, een belangrijk doel gerealiseerd.

Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de goede samenwerking met en bijdragen van de besturen en coördinatoren van de regionale stichtingen mentorschap en diverse andere organisaties van en voor cliënten - regionaal betrokken en landelijk- en ook diverse landelijke subsidiegevers.

Die willen wij vanaf deze plaats zeer hartelijk danken. Met name willen we noemen het Ministerie van VWS, het Innovatiefonds Zorgverzekeraars en het VSB-fonds.

Dank gaat ook uit naar al diegenen die zich (blijvend) bereid toonden om vrijwillig de taak van mentor op zich te nemen.

Zij ervaren wat de zeer grote meerwaarde van hun inzet is, voor al die mensen die niet in staat zijn om de kwaliteit te beoordelen van de zorg die ze krijgen, en die niet goed kunnen aangeven of het zorgaanbod hun instemming heeft. Het helpen waarnemen van hun belangen is waar het bij het mentorschap om gaat.

Dat is een groot goed.

In 2011 worden lopende zaken van de stichting MNN overgedragen aan de Landelijke vereniging MNN. De naam blijft hetzelfde en ook onze missie verandert niet.

Wanneer u meer wilt weten over ons werk, of wilt samenwerken, wellicht mentor wilt worden en/of ons anderszins wilt steunen dan staan we daar graag voor open!

Kees Theeuwes, voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur.

## Inhoudsopgave

Pagina

1. Inleiding .....	3
2. Activiteiten en resultaten in 2010 .....	5
2.1. <i>Overall in Nederland een stichting mentorschap</i> .....	5
2.2. <i>Meer bekendheid met mentorschap, meer mentoren</i> .....	5
2.3. <i>Competenties van mentoren en coördinatoren, borging van kwaliteit</i> .....	7
2.4. <i>Continuïteit in de financiering van mentorschap</i> .....	9
2.5. <i>Ontwikkeling Mentorschap Netwerk Nederland als organisatie</i> .....	11
3. Organisatie in 2010.....	12
3.1. <i>Bestuur, regiobesturenoverleg en ondersteuningsgroep</i> .....	12
3.2. <i>Bureau</i> .....	13
4. Speerpunten 2011 en verder .....	14
Bijlage 1: Statutair doel en middelen stichting MNN .....	15
Bijlage 2: Samenstelling bestuur, bureau, ondersteuningsgroep en landelijke klachtencommissie .....	17
Bijlage 3: Overzicht regionale stichtingen voor mentorschap en contactpersonen .....	19

# 1. Inleiding

## **Wat is mentorschap en wat is en doet MNN?**

Mentorschap is een voorziening ten behoeve van meerderjarigen, die als gevolg van hun geestelijke of lichamelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat zijn of worden bemoeilijkt belangen van niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. Deze meerderjarige krijgt door de kantonrechter een mentor toegewezen. In de meeste gevallen zal de familie of een bekende van de cliënt dit mentorschap op zich nemen. Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig, die hiervoor de verantwoordelijkheid op zich kan of wil nemen en wordt gezocht naar een vrijwillige mentor. De Regionale Stichting Mentorschap (RSM) gaat op zoek naar een geschikte mentor voor de cliënt en zorgt voor de begeleiding en scholing.

De stichting Mentorschap Netwerk Nederland (MNN) stimuleert en ondersteunt deze regionale initiatieven. MNN is opgericht op 26 januari 2007. Zie voor het statutaire doel en middelen bijlage 1.

De missie van MNN werd als volgt bepaald:

*"Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding in voldoende mate vertegenwoordigd, zodat de mogelijkheid om te blijven leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is, zo optimaal als mogelijk wordt gewaarborgd".*

## **Beleidskader van activiteiten in 2010**

MNN kreeg bij de start een subsidie van VWS voor de periode 2007 t/m 2010 om aan haar werk uitvoering te geven. VWS reserveerde ook middelen om regionale initiatieven gedurende 2 jaar een startsubsidie te kunnen geven. Een en ander onder voorwaarde dat actief naar structurele financiering zou worden gezocht.

Er werd een meerjarenplan opgesteld voor de genoemde periode, waarvan de hoofdoelen als volgt luiden.

Op 31 december 2010

- zijn regionale initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd bij de ontwikkeling van een Regionale Stichting Mentorschap. Op deze wijze zijn er minimaal 27 Regionale Stichtingen ontstaan. Deze stichtingen zijn verspreid over Nederland, zodanig dat alle mensen, die dit nodig hebben, gebruik kunnen maken van een organisatie, die een mentor regelt, begeleidt en schoolt.
- zijn mentorschap en aanverwante onderwerpen bekend bij een relevant deel van de inwoners van Nederland;
- zijn RSM's ondersteund bij het ontwikkelen van de competenties van mentoren en coördinatoren;
- zijn stappen ondernomen om de structurele financiering van mentorschap te regelen.
- is MNN ontwikkeld conform de afspraken met en de wensen van de RSM's

Vanuit dit meerjarenkader werden de activiteiten voor 2010 gepland en uitgevoerd. In dit verslag worden de activiteiten ook weer in dit kader geplaatst.

## **Ontwikkelingen, die op de realisatie van de geplande activiteiten van invloed waren**

Eind januari werd door het toenmalige Ministerie van Justitie een aantal wetswijzigingsvoorstellen gepresenteerd voor mentorschap, curatele en meerderjarigenbewind. De voorstellen sloten aan op de verwachtingen n.a.v. eerdere vooraankondigingen. Ze houden o.a. in dat beschermingsmaatregelen steeds voor beperkte duur worden uitgesproken, dat niet alleen natuurlijke personen maar ook organisaties mentor en curator kunnen zijn. Voor curatoren, bewindvoerders en mentoren met meerdere cliënten gaan kwaliteitseisen gelden en er komen landelijke tarieven, te bepalen door Justitie, voor wat betreft de vergoeding die de cliënt moet betalen.

De wetswijzigingsvoorstellen bevestigden de kaders waar MNN van uit gaat bij haar beleid m.b.t. kwaliteit en structurele financiering.

De tweede belangrijke ontwikkeling in 2010 was dat het Ministerie van VWS in april, voor MNN en de regio's onverwacht, een subsidiepauze instelde. Vervolgens werd in augustus door VWS het besluit gepresenteerd, de startsubsidies voor de regionale stichtingen niet te verlengen en geen nieuwe initiatieven meer te steunen.

Dus waar voor de middenlange termijn nadere concreet zicht ontstond op structurele financiering, leek de financiering voor voortzetting op korte termijn geheel weg te vallen. Het starten van pools van vrijwilligers in de laatste regio's waar nog geen dekking was, werd hierdoor gefrustreerd. Het helpen vinden van overbruggingsfinanciering voor regio's waar de continuïteit in het geding kwam, werd een uiterst belangrijke activiteit.

## **Opbouw van het jaarverslag**

In het volgend hoofdstuk wordt verslag gedaan van de geplande en gerealiseerde doelen en activiteiten in 2010.

Hoofdstuk 3 gaat in op samenstelling en werkzaamheden van het bestuur en de verdere bestuurlijke- en bureauorganisatie.

In hoofdstuk 4 richt de blik zich kort op de toekomst.

## **Financieel verslag**

Voor wat betreft de financiën in 2010 wordt verwezen naar het financieel jaarverslag.

## **2. Activiteiten en resultaten in 2010**

### **2.1. Overall in Nederland een stichting mentorschap**

#### **Kader**

Het realiseren van een landelijk dekkend netwerk van Regionale Stichtingen Mentorschap (RSM) is het belangrijkste doel van MNN.

Bij aanvang van 2010 was voor 32 van de 33 regio's zoals die zich in voorgaande jaren vormden een stichting gevormd. Alleen in Twente nog niet.

Beoogd werd hierbij te steunen, en daarmee volledige dekking te bereiken.

#### **Gerealiseerde activiteiten en resultaten**

In Twente werd een initiatiefgroep gevormd om een stichting op te richten en hieraan werd informatie en steun geboden.

Eind juni was een plan gereed en kon een oprichtingsbestuur worden gevormd. Dit stagneerde evenwel toen duidelijk werd dat er geen middelen van VWS meer verkregen konden worden.

Stagnatie door de bezuinigingen bij VWS trad ook op in de regio's Amsterdam, Noordoost Brabant, en Zuid Limburg. De stichting Mentorschap Amsterdam was al in 2009 opgericht, maar de startsubsidieaanvraag was nog niet rond. De stichtingen Mentorschap Noord Oost Brabant en Mentorschap Zuid Limburg startten per 1 januari, zij waren actief met de subsidieaanvraag en de stop frustreerde hun start.

MNN heeft bepleit bij VWS om toch in deze regio's te kunnen starten maar dit bleek niet haalbaar. Wel kwam er een beperkt bedrag als kostenvergoeding. De betreffende stichtingen konden via de landelijke en regiobijeenkomsten verdere steun vinden bij de nodige planvorming voor het verwerven van middelen uit andere bron.

In Noord Oost Brabant en Zuid Limburg is inmiddels d.m.v. samenwerking met aangrenzende stichtingen en met benutting van de goodwill van betrokken organisaties, mede vanwege de kostenvergoedingsregeling, een bescheiden start gemaakt.

In bijlage 2 staat het volledige overzicht van alle stichtingen en regio's waar nu vrijwillig mentorschap geboden kan worden. Op [www.mentorschap.nl](http://www.mentorschap.nl) staat de indeling van gemeenten.

### **2.2. Meer bekendheid met mentorschap, meer mentoren**

#### **Kader**

Direct verbonden aan het doel van landelijke dekking is de stichtingen bekend te maken ofwel "op de kaart te zetten".

Middelen daartoe zijn het publiceren van voorlichtingsmateriaal, het beschikbaar stellen van informatie via de website, presentaties op bijeenkomsten, artikelen in bladen en beantwoorden van vragen via telefoon, e-mail en post.

Aansluitend op de geuite behoefte van de regionale stichtingen werd voor 2010 beoogd een campagne te starten om het nodige aan voorlichting en pr te doen, m.n. ter werving van nieuwe mentoren. De ambitie was om te groeien van een aantal van zo'n 400 tot een aantal van ongeveer 800.

## Gerealiseerde activiteiten en resultaten

### "Mentoren gezocht! – 400 nieuwe mentoren nodig"

Aansluitend op overleg met het Ministerie van VWS, in verlengde van de evaluatie van de groei van het netwerk, medio 2009, werd met de werkgroep voorlichting en pr een projectplan gemaakt en voor subsidie ingediend, om met de beoogde campagne aan de slag te kunnen. In april werd duidelijk dat dit door de bezuinigingen bij VWS niet kon doorgaan.

Daarop werd een plan gemaakt om toch, low budget, de werving in de regio's te steunen.

Er werd een workshop verzorgd voor coördinatoren, met concrete handvatten voor het organiseren van informatiebijeenkomsten om laagdrempelige kennismaking met het mentorschap te bieden. Er werd een flyer en poster ontworpen, met mogelijkheid om er het regionale logo en adres op te zetten, voor gebruik in de regio. Er werd een concept persbericht gemaakt voor gebruik in de regio. En er werd een oproep geplaatst met informatie op [www.mentorschap.nl](http://www.mentorschap.nl).

Meerdere regio's hebben van de geboden steun gebruik kunnen maken.

Medio augustus kreeg MNN de mogelijkheid voor een radio-interview over de inhoud van het mentorschap bij omroep MAX. Dit leverde diverse reacties op, die naar de regiocoördinatoren konden worden doorgeleid.

### Overige voorlichtingsactiviteiten

Er is met een stand voorlichting gegeven op de geriatriedagen en het congres van Mezzo in februari en het Verenso jaarcongres in november.

Verspreiding van de informatiefolders en brochures vond verder vooral plaats via de coördinatoren. Hiervoor vonden de nodige herdrukken plaats.

Het aantal telefonische vragen en e-mails die bij het landelijke bureau kwamen, was beperkt (ongeveer 10/week). Reacties worden zo veel mogelijk doorgeleid naar de regiocoördinatoren. Soms, zo nodig, werden vragen voorgelegd aan de jurist in de ondersteuningsgroep. Men kan via de website [www.mentorschap](http://www.mentorschap.nl) ook rechtstreeks contact zoeken met de regiocoördinatoren.

### Aantal mentoren eind 2010

Het aantal mentoren in 2010 ontwikkelde zich als volgt:

	1 januari 2010 <sup>1</sup>	Eind nov. 2010 <sup>2</sup>
Aantal ingeschreven	460	770
Aantal gekoppeld (benoemd en aanvraag bij rechtbank)	345	562 (489 benoemd en 73 bij rechtbank)
Aantal wachtend	-	384

Rekening houdend met 20-30% uitschrijvingen per jaar, zijn er in 2010 400 a 435 nieuwe inschrijvingen gekomen. <sup>3</sup>

Het aantal wachtenden maakt wel duidelijk dat een grotere groei van het aantal mentoren gewenst is.

<sup>1</sup> Januari 2010 vond een inventarisatie plaats. Van enkele regio's waarvan toen geen cijfers werd verkregen is aangenomen dat ze gemiddelde groei vertoonden.

<sup>2</sup> Voor het overleg over motie Wiegman werd op verzoek van VWS in november een inventarisatie gemaakt. Er was volledige respons. Er heeft geen aparte telling eind dec meer plaats gehad. Er zit dus mogelijk enige onderschatting in. Het aantal cliënten is bovendien nog iets groter omdat sommige mentoren voor 2 cliënten tot mentor zijn benoemd.

<sup>3</sup> Bij de inventarisatie begin 2010 werd gevraagd hoeveel uitschrijvingen van mentoren er waren tussen medio 2009 en eind 2009 en hoeveel nieuwe aanmeldingen. Daaruit bleek dat in een half jaar er 10-15% uitschrijvingen waren, dus 20-30% per jaar (schatting van het verloop van cliënten is 30%; het verloop onder mentoren is overigens kleiner omdat sommige mentoren, als het mentorschap voor een cliënt eindigt, bereid zijn opnieuw mentor te worden voor een andere cliënt).

## 2.3. Competenties van mentoren en coördinatoren, borging van kwaliteit

### Kader

Scholing is een belangrijke hoeksteen van het werk van de regionale stichtingen voor mentorschap. Door middel van scholing wordt de kwaliteit van het mentorschap verhoogd.

In het meerjaren beleidsplan is aangegeven dat de regionale coördinatoren samen met MNN instrumenten ontwikkelen op het gebied van scholing.

Voor 2010 werd beoogd om werk te maken van kennisdeling en -ontwikkeling van coördinatoren, onder meer door driemaandelijks coördinatorenoverleg, het bijhouden van de website [www.mentorschap.net](http://www.mentorschap.net) ("Kennis delen").

Vorst werd beoogd te starten met een systeem voor onderlinge toetsing, ter ondersteuning en borging gewenste kwaliteit.

### Gerealiseerde activiteiten en resultaten

#### *Coördinatorenoverleg*

Volgens plan werd 4 maal een coördinatorenoverleg gehouden.

Aandacht ging o.a. uit naar kwaliteit, registratie en pr. Met werkgroepen voor deze thema's werden inventarisaties gemaakt van bestaande praktijken, gewenste steun en hulpmiddelen en hiervoor werden suggesties gedaan aan het bestuur van MNN.

Medio 2010 kwam, met inzet van de werkgroep kwaliteit, een vernieuw concept modeldocumentenboek voor coördinatoren gereed.

Gekoppeld aan het coördinatorenoverleg van juni en september werd bijscholing van coördinatoren georganiseerd met deskundigen van buiten. Zo werd o.a. op 29 juni door mw. B. Frederiks en dhr. K. Blankman een inleiding gegeven en vragen beantwoord over BOPZ en ontwikkeling van wetgeving m.b.t. zorg en dwang. Daarbij konden ook vragen uit de praktijk worden gesteld.

#### *Start inventarisatie en ontwikkeling model scholingsprogramma "Samen goed beslissen"*

Op basis van deze aanwezige competenties maken coördinatoren afspraken over de scholing die de mentor volgt. De scholing vindt dus op maat plaats. Elke RSM vult, op basis van landelijke uitgangspunten, de scholing regionaal in. Bij het opzetten van de scholing wordt gebruik gemaakt van de kennis en materialen van andere RSM's.

Mede op verzoek vanuit het regiobesturenoverleg is een projectplan ontworpen om een nader landelijk model scholingsprogramma te maken, met aandacht voor normering en mogelijke toetsing. Voor dit plan, genaamd "samen goed beslissen" werd subsidie aangevraagd en verkregen van het VSB-fonds en eind 2010 kon er met de 1<sup>e</sup> fase van planuitwerking worden gestart.

#### *Mentorschap.net*

Naast de website [www.mentorschp.nl](http://www.mentorschp.nl). met publieksinformatie over mentorschap en de regionalen stichtingen, heeft MNN de website [mentorschap.net](http://mentorschap.net), als forum voor onderlinge uitwisseling. De eerste jaren is dit m.n. gebruikt voor uitwisseling tussen coördinatoren. Bij casussen waar reflectie op gewenst is, kunnen zij elkaars ervaring benutten.

In 2010 is gestart met het bieden van de mogelijkheid voor coördinatoren om mentoren van hun regio of stichting ook een forum te bieden. Vanuit verschillende regio's werd hier mee gestart.

#### *Ontwikkeling ICT-programma*

Eind 2009 werd de uitvoering opgepakt van al eerder gemaakte plan voor praktische invulling van een registratiesysteem. Een eerste versie van het programma werd in 2010

opgeleverd en in enkele regio werd hier al mee gestart. Daarbij werden meerdere wensen voor verdere ontwikkeling gesignaleerd; deze worden in 2011 verder opgepakt.

#### *Dag van de mentor: Inspiratie geslaagd*

Op zaterdag 9 oktober vond in conferentiecentrum Antropia in Driebergen de "Dag van de mentor" plaats. De dag werd georganiseerd met een werkgroep van coördinatoren en een enkele mentor die als vrijwilliger meewerkte. De dag werd financieel mede mogelijk gemaakt door het VSB-fonds.

Er waren bij elkaar 150 deelnemers, van wie 116 mentoren.

Doel was het bieden van gelegenheid voor ontmoeting en uitwisseling van ervaringen en zo kennis delen en ontwikkelen.

Het werd een zeer geslaagde dag.<sup>4</sup>

#### *Verdere ontwikkeling en invoering kwaliteitssysteem*

Met coördinatoren en besturen aan de regionale stichtingen, alsook met Het LOK en Ministerie van Justitie werd gesproken over wensen en mogelijkheden om de invoering van de richtpunten voor kwaliteit, zoals in 2009 opgesteld (document "Goed mentorschap") verder te bevorderen en te borgen. Aanvankelijk werden voorstellen geformuleerd om hiertoe een systeem van onderlinge toetsing te ontwikkelen.

Het Ministerie van Justitie wees er op dat de gewijzigde wet om externe, onafhankelijke toetsing zal vragen. Daarop werd een nader projectplan gemaakt om dit te ontwikkelen. Hiervoor werd eind 2010 subsidie verkregen van VWS.

#### *Start project "Mentorschap op maat voor cliënten in de GGZ"*

Begin 2010 kon dankzij subsidietoekenning van het Innovatiefonds Zorgverzekeraars gestart worden met de uitwerking van het projectplan "Mentorschap op Maat voor cliënten in de GGZ". Het project "Mentorschap op Maat voor de GGZ" beoogt een flinke impuls te geven aan het introduceren en ontwikkelen van mentorschap voor cliënten die langdurig zorg krijgen binnen de GGZ.

Doel is kwaliteit van leven te verbeteren van mensen die langdurig in GGZ-verblijfsvoorzieningen moeten wonen c.q. verblijven. In de uitwerkingsfase vonden focusgroepsbijeenkomsten plaats en er werd gewerkt aan de selectie van pilotregio's. Medio 2010 kon werd in samenwerking met drie regionale stichtingen Mentorschap en GGZ-instellingen in de betreffende regio's gestart met de uitvoering van het project. Het betreft Mentorschap Noordwest Holland, Mentorschap Friesland en Mentorschap Haag Rijn. GGZ-instellingen zijn (o.a.) GGZ Dijk en Duin en GGZ Noord Holland Noord; GGZ Friesland, Parnassia en Rivierduinen.

Eind november vond de landelijk kick-off bijeenkomst plaats. Het werd een geslaagde bijeenkomst. Er werd door bijna 100 personen uit kringen van GGZ-instellingen en regionale stichtingen mentorschap deelgenomen.<sup>5</sup>

---

<sup>4</sup> Van deze dag is een apart evaluatieverslag

<sup>5</sup> Er is een apart projectvoortgangsrapportage opvraagbaar en er is in maart 2011 ook een eerste landelijke nieuwsbrief verschenen

## 2.4. Continuïteit in de financiering van mentorschap

### Kader

De continuïteit in de financiering van mentorschap is een belangrijk onderwerp. In het meerjaren beleidsplan was opgenomen om werk te maken van het regelen van structurele financiering.

In 2009 ontstond zicht hierop. Het Ministerie van Justitie presenteerde toen een aantal in voorbereiding zijnde wijzigingen van de wetgeving over mentorschap. Deze houden o.i. in dat bekostiging gaat plaatsvinden op grond van bij wet bepaalde onkostenvergoedingen, te voldoen door cliënten (zo nodig met bijzondere bijstand). Gelet op dit perspectief wil MNN zich er voor inzetten dat de bedragen, die door Justitie gaan worden bepaald, reëel (integraal) kostendekkend zijn, en dat er financiering is tot moment van werking van de beoogde nieuwe wijze van bekostigen.

### Gerealiseerde activiteiten en resultaten

*Reactie van MNN op aangekondigde wetwijzigingen, presentatie notitie "investeren in bescherming"*

Eind januari publiceerde Het Ministerie van Justitie de uitgewerkte wetwijzigingsvoorstellen voor curatele, meerderjarigenbewind en mentorschap.

De belangrijkste wijzigingen waren zoals eerder was aangegeven.

Allereerst zullen voortaan kwaliteitseisen gesteld gaan worden aan professionele bewindvoerders en mentoren.

Ten tweede kunnen voortaan voor de uitvoering van curatele en mentorschap ook organisaties benoemd worden (en dus niet alleen, zoals op dit moment, natuurlijke personen) Aan deze organisaties worden ook kwaliteitseisen gesteld. Dit geldt ook voor regionale stichtingen mentorschap.

Verder bevatten de voorstellen nog een aantal punten, die, zo bleek uit de praktijk van afgelopen jaren, om wijziging vroegen. Zo wordt bijvoorbeeld in de wet opgenomen dat er 2 curatoren of mentoren kunnen worden benoemd.

MNN werd gevraagd om reactie. Wij hebben aangegeven dat we de voorstellen overwegend positief beoordelen. Dit, omdat de voorstellen goede inbedding geven aan het werk van de regionale stichtingen voor mentorschap.

Daarbij bepleitten wij om ervoor te zorgen dat de kosten voor de cliënt niet te hoog moeten worden, m.n. voor cliënten voor wie (net) geen bijzondere bijstand kan worden aangevraagd (zeker omdat veel mensen met een mentor ook bewindvoerder hebben).<sup>6</sup>

Eind maart hebben wij voorts, mede n.a.v. het feit dat er nieuwe Kamerverkiezingen gingen komen, een notitie "Investeren in bescherming van wilsonbekwame cliënten in de zorg" aan de politiek gepresenteerd. Hierin hebben wij, aansluitend op onze reacties op de wetwijzigingsvoorstellen, ook weer gepleit voor een voortvarende behandeling en invoering van de wetwijzigingen en voor niet hoge kosten voor de cliënt.<sup>7</sup>

*Aanzet tijdsbestedingonderzoek en precisering kostprijsberekening*

Een goede kostprijsberekening is voor het bepalen van tarieven door Justitie van groot belang. Eind 2009 werd een aanzet gemaakt voor een kostprijsberekening. Deze kende een systematiek die goed inzicht gaf in de kostenfactoren. Na overleg met het LOK werd bezien of er mogelijkheden waren om een tijdsbestedingonderzoek te laten uitvoeren,

---

<sup>6</sup> De volledige wijzigingsvoorstellen en reactie van MNN is te vinden op [www.mentorschpoa.nl](http://www.mentorschpoa.nl) (onder nieuwsberichten)

<sup>7</sup> De notitie "Investeren in bescherming van wilsonbekwame cliënten in de zorg" is eveneens te vinden op de site, bij de nieuwsberichten.

om de kostprijsberekening te preciseren. Hier werden geen mogelijkheden toe gevonden. Vervolgens werd na de zomer op basis van ervaringen van coördinatoren van stichtingen die al relatief lang actief zijn, de bandbreedte in de aannames verkleind en aldus werd de berekening bijgesteld.<sup>8</sup>

*Bezuinigingen VWS en steun voor regionale stichtingen om middelen te vinden ter overbrugging*

In april werd bij VWS vanwege dreigende budgetoverschrijdingen een "subsidiepauze" afgekondigd. Dit betekende voor regionale stichtingen mentorschap dat lopende aanvragen voor het navolgend projectjaar niet beantwoord konden worden.

Er volgde een onzekere periode waarin het bestuur van MNN, zowel richting VWS als Justitie als richting Tweede Kamer haar zorgen kenbaar maakte. Na kamervragen van dhr Jan de Vries e.e.a. in mei, en een besluit van VWS tot zeer snelle afbouw konden begin december, op verzoek van de Tweede Kamer (motie Wiegman), in nader overleg tussen VWS en MNN afspraken gemaakt worden over een minder snelle afbouw.

De dreigende discontinuïteit in financiering werd ook onder de aanacht gebracht bij het LOK. Eind december deed het LOK de aanbeveling om mentoren die worden begeleid door bij MNN aangesloten stichtingen, gelet op de kwaliteit waarin wordt voorzien, te vergoeden conform tarieven voor professioneel mentorschap en bewindvoering. Een en ander bood de meeste stichtingen het nodige perspectief om verder te kunnen.

---

<sup>8</sup> Deze is opvraagbaar bij MNN

## **2.5. Ontwikkeling Mentorschap Netwerk Nederland als organisatie**

### **Kader**

Bij de start van MNN als steunstichting was het uitgangspunt dat het uiteindelijk de regionale stichtingen zouden moeten zijn, die bepalen welke functies en activiteiten MNN voor hen vervult. In het meerjaren beleidsplan werd dan ook aangegeven dat het bestuur van MNN op den duur zou moeten gaan bestaan uit vertegenwoordigers van regionale stichtingen mentorschap. Een adviesraad zou worden opgericht waarin cliëntenvertegenwoordigers en andere belanghebbenden zitting hebben.

In december 2009 werden de eerste van een 4-tal regiobijeenkomsten gehouden om vanuit MNN met de regiobesturen nader in overleg te kunnen gaan over de gewenste toekomstige organisatie. Het voorstel werd daarbij gedaan om het werk voort te zetten als vereniging van regionale stichtingen, met als functies (1) kennisdeling en bevordering en borging van kwaliteit (2) landelijke voorlichting en pr, (3) faciliteren organisatie en financiën van de regionale stichtingen en (4) landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging (ter bereik en behoud van landelijke dekking).

### **Gerealiseerde activiteiten en resultaten**

In januari werden de laatste van bovengenoemde regiobijeenkomsten gehouden. Het bovengenoemde voorstel bleek breed draagvlak te hebben.

In november 2010 vond wederom een aantal regiobijeenkomsten plaats over de uitwerking van kwaliteit en organisatie en over de financiering (dat gelet op de bezuinigingen een belangrijk punt was)

In de vergadering van regiobesturen, op 15 december 2010, werd besloten tot de oprichting van een landelijke vereniging van regionale stichtingen, om het werk van MNN van afgelopen jaren verder te sturen en voort te zetten. Daarnaast is het van belang enkele landelijke vertegenwoordigers van cliënten of familieorganisaties op de specifieke terreinen van verpleging/verzorging, verstandelijk gehandicapten en geestelijke gezondheidszorg in het bestuur toe te laten. Daarbij is een huishoudelijk reglement vastgesteld met kwaliteitsvoorwaarden voor het lidmaatschap, waarmee duidelijk wordt waar de aangesloten regionale stichtingen voor staan. Ook is hiermee de implementatie van het klachtenreglement en de landelijke klachtencommissie nader belegd. Aldus werd op het gebied van organisatieontwikkeling, van belang voor kwaliteit en bekostiging, een belangrijk doel gerealiseerd.

(zie verder paragraaf 3.1. bestuur)

## 3. Organisatie in 2010

### 3.1. Bestuur, regiobesturenoverleg en ondersteuningsgroep

#### *Bestuurlijke inrichting*

MNN was in 2010 een stichting.

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de regionale stichtingen voor mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang kan zijn.

De samenstelling van het bestuur bleef in 2010 ongewijzigd.

Om haar werk goed af te kunnen stemmen op de behoeften van alle regionale stichtingen organiseert het bestuur enkele malen per jaar een overleg met regiobesturen. Voorts kent het bestuur een ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van bestuur en ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is ook de samenstelling opgenomen van de landelijke klachtencommissie die eind 2010 werd gevormd.

#### *Bestuursvergaderingen*

Het bestuur kwam 8 keer in vergadering bijeen.

Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Voorts werd gezorgd voor de jaarstukken 2009 en verantwoording aan VWS als subsidiegever en voor de voorbereiding en vaststelling van het werkplan en de begroting 2011 en verschillende subsidieaanvragen daarbij.

Ook werden in de bestuursvergaderingen het regiobesturen-overleg en het overleg met de ondersteuningsgroep voorbereid. Hierbij werd gewerkt met verschillende commissies. Het meest besproken punt was, welke acties konden plaatsvinden voor het vinden van overbruggingsfinanciering voor de regionale stichtingen en MNN, n.a.v. de aangekondigde subsidiestop van VWS. Dit richtte zich, zoals uit voorgaande moge blijken, m.n. op overleg met VWS, Justitie en de cie. Bewind en Familie van het Landelijk Overleg van kantonrechters (LOVCK<sup>9</sup>) Andere punten die veel aandacht kregen waren onder meer het oprichten van de gewenste vereniging MNN, t.b.v. het gewenste kwaliteitsborgingssysteem, en de klachtenregeling.

#### *Regiobesturen-overleg*

Dit vond drie maal plaats, in juni, september (extra vergadering) en december.

De reden voor de extra vergadering in september was de aangekondigde subsidiestop van VWS.

Overigens werd in juni en december de nodige aandacht geven aan de oprichting van de vereniging en het daarbinnen te verankeren kwaliteitsborgingssysteem. Naast de klachtenregeling werd ook de scholing van mentoren geagendeerd.

#### *Ondersteuningsgroep*

Het bestuur kwam in maart en november bijeen met de ondersteuningsgroep.

In maart werd uitgebreid gesproken over de wetswijzigingsvoorstellen, ter voorbereiding van de reacties hierop van MNN. In november werd de groep uitgenodigd om te mee te denken bij het hanteren van de overbruggingsfinancieringsproblematiek.

De groep leverde veel zinvolle suggesties.

---

<sup>9</sup> LOVCK staat voor Landelijk Overleg Voorzitters sectoren Civiel en Kanton

### **3.2. Bureau**

Het bureau leverde veel inzet voor de voorbereiding van de vergaderingen van het bestuur, het regiobesturenoverleg en de ondersteuningsgroep.

Het bureau droeg voorts zorg voor de uitvoering aan activiteiten zoals door het bestuur bepaald. Daarbij werden de nodige contacten met de regiocoördinatoren onderhouden en ook contacten met derden.

Het bureau team bestond aanvankelijk uit dhr. N. Heinsbroek en mw. A. Van Geffen, secretaresse. Per 1 mei kon administratief secretariële versterking verkregen worden van dhr. E. Holtman. Hij is in dienst van College Bouw Zorginstellingen en werkte voor MNN, zonder dat daar voor MNN directe kosten aan waren verbonden, i.h.k.v. een uitleenprogramma n.a.v. beëindiging van dit College.

Voor verschillende projecten en activiteiten werd menskracht ingeleend:

Voor het project "Mentorschap op maat voor cliënten in de GGZ waren dit in de eerste fase van planuitwerking mw. T. Bax en dhr J. Kemkes, als kwartiermakers, en vanaf de start van de uitvoering mw. I. van der Cingel (inhoudelijk coördinator en A. Verdonck (pr advies en steun).

De heer Kemkes werkte eind 2010 ook mee met de acties voor het werven van overbruggingsfinanciering.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, tegen beperkte vergoeding verzorgd door dhr. S.K. Chen, Bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

## 4. Speerpunten 2011 en verder

In 2011 werken we verder, in het verlengde van hetgeen afgelopen jaren is bereikt, als vereniging, aan de functies zoals die in 2010 in het concept meerjarenbeleid 2011 en verder, zijn opgenomen.

Daarbij staan we voor meerdere flinke uitdagingen:

- Kwaliteitsborging van vrijwillig mentorschap- maar ook van mentorschap meer algemeen- vraagt op dit moment veel aandacht. Dit is een kerntaak van MNN en hier wordt met meerdere projecten aan gewerkt:
  - "Goed mentorschap geborgd"
  - "Mentorschap op maat voor cliënten in de GGZ"
  - "Samen goed beslissen"
- Het is voorts een grote uitdaging om het werven, selecteren, scholen en bemiddelen zo te stimuleren en te steunen dat in de openstaande vragen en de toenemende behoefte tegemoetgekomen kan worden.  
Ook bedrijfseconomisch is groei noodzakelijk.  
Afgelopen jaren lieten zien dat de groei niet gemakkelijk snel tot stand komt.  
PR en werving vragen veel aandacht.
- Last but not least is de financiering van ons netwerk een belangrijk punt.

Met een en ander willen we het maximaal haalbare doen, opdat daadwerkelijk elke burger in Nederland, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding goed is vertegenwoordigd.

## Bijlage 1: Statutair doel en middelen stichting MNN <sup>10</sup>

De stichting heeft ten doel:

- a) Het ondersteunen van regionale stichtingen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien in een pool van vrijwilligers die bereid zijn op te treden als mentor voor meerderjarigen die als gevolg van hun geestelijke en/of lichamelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat zijn of bemoeilijkt worden hun belangen van niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen, alsmede ondersteuning te bieden aan vrijwilligers die in Nederland optreden als mentor als bedoeld in genoemd artikel 452 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- b) het bundelen en verspreiden van kennis, verband houdende met het onder a genoemde;
- c) het bijdragen aan de toename van het aantal [vrijwillige] mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven; alsmede
- d) het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door

- a) Het faciliteren van regionale organisaties en initiatieven;
- b) public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
- c) het ontwikkelen, bundelen en implementeren van uniforme instrumenten en methoden;
- d) het fungeren als een landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld de Landelijke Organisatie van Kantonrechters [LOK] en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en derden;
- e) nauwe contacten onderhouden met het landelijke kenniscentrum [thans genaamd: Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn]; en
- f) alle andere wettige middelen, die tot het bereiken van het doel bevorderlijk kunnen zijn of daarmee in de ruimste zin verband houden.

---

<sup>10</sup> De tekst in deze bijlage betreft de tekst uit de statuten d.d. januari 2007. Het NIZW werd daarna omgevormd; actuele contacten worden nu onderhouden met Vilans



## Bijlage 2: Samenstelling bestuur, bureau, ondersteuningsgroep en landelijke klachtencommissie

### Bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden *)
Dhr. drs. C.J.G. Theeuwes, voorzitter	- Stichting Mentorschap Breda
Dhr. dr. T. Keuzenkamp, secretaris	- Stichting Mentorschap Rotterdam
Mevr. drs. Y.C.M. van Gilse, penningmeester	- LOC Zeggenschap in Zorg
Dhr. A. van der Cingel	- Stichting Mentorschap NoordWest Holland
Dhr. W. Beugelsdijk	- Stichting Mentorschap Haag en Rijn
Mevr. E.H. Reitsma	- Landelijk Platform GGZ
Dhr. mr. J.P.H. Brandt	- Stichting Mentorschap Midden Nederland

Er vonden in 2010 geen bestuurswisselingen plaats.

Het bestuurslidmaatschap van de heer Keuzenkamp werd op diens verzoek, naar aanleiding van drukke werkzaamheden elders, per 1 januari 2011 beëindigd. Wij zijn hem veel dank verschuldigd voor zijn werk en aandacht sedert de oprichting van MNN!

\*) Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

### Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Dhr. ir N.Q.M. Heinsbroek	Directeur (36 uur/week)
Mevr. A.P. van Geffen – van Oosterom	Secretaresse (18 uur/week)
Dhr. E. Holtman,	medewerker secretariaat (32 uur/week vanaf 1 mei; op basis van detachering met behoud van uitkering, vanuit College Bouw Zorginstellingen)

### Ondersteuningsgroep

Naam	Functieachtergrond
Mevr. drs. C. Hoegen	- beleidsmedewerker Actiz
Mevr. dr. D.P. Touwen	- wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. mr. K. Blankman	- wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Faculteit Rechten VU en tevens plv. rechter
Dhr. H. Post	- Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland

Er vonden in 2010 geen mutaties plaats. Per 2011 is dhr. J. Martens, voormalig beleidsadviseur van Platform VG, tot de ondersteuningsgroep toegetreden.

## Landelijke klachtencommissie

De commissie is ultimo 2010 gevormd en bestaat uit de volgende personen.

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Mevr. mr. M.E.L. Fikkers, voorzitter	- o.a. werkzaam als vice president Gerechtshof Leeuwarden, voordien o.a. als kantonrechter en voorzitter LOK-cie Bewind en Familie
Dhr. mr. J.M.C. de Kok, vice voorzitter	- o.a. ervaring als advocaat, als lid van een regionale klachtencommissie en als bestuurslid van de stichting mentorschap Noordoost Brabant
Mevr. M.J.G.I. van Hellenberg Hubar-Obers	- o.a. ervaring als trainster vrijwillige mentoren en mediator
Mevr. C. Van Nierop	- o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. A. van der Cingel	- o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Noord West Holland
Dhr. dr. T. Keuzenkamp	- o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. J.C. Visser	- o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor

## Bijlage 3: Overzicht regionale stichtingen voor mentorschap en contactpersonen<sup>11</sup>

<b>Mentorschap Groningen</b>	Mw. R. Veldhuis	Akerkhof zz 22, 9711 JB	Groningen	06-57579014
<b>Mentorschap Friesland</b>	Dhr. S. van Dijk	Postbus 186, 8900 AD	Leeuwarden	06-42709549
<b>Mentorschap Drente</b>	Mw. G. Teune (start 2010)	Akerkhof zz 22, 9711 JB	Groningen	06-13988060
<b>Mentorschap Zwolle e.o.</b>	p/a Mentorschap  (tot eind 2010: Mw. R. Krabbendam)	Netwerk Nederland  (Postbus 1378, 8001 BJ	Utrecht  Zwolle)	030-2307190
<b>Mentorschap Veluwe</b>	Mw. S. Castelein	Postbus 1031, 7301 BC	Apeldoorn	06-13345015
<b>Mentorschap Midden Gelderland</b> Regio Arnhem/Nijmegen/Achterhoek	Mw. A. van den Elzen	Postbus 30340, 6803 AH	Arnhem	06-23499076
<b>Mentorschap Midden Nederland</b> Regio Utrecht	Mw. A. Slingerland	Kaap Hoorndreef 42, 3563 AV	Utrecht	06-23375483
Regio's Flevoland en 't Gooi	Mw. R. van Goethem (start april 2010)	Kaap Hoorndreef 42, 3563 AV	Utrecht	06-10160139
<b>Mentorschap Noordwest-Holland</b> Regio Noord-Holland Noord	Mw. I. van der Cingel (directeur)	Nieuwe Steen 36, 1625 HV	Hoorn	06-52497051
Regio Midden en Zuid Kennemerland	Dhr. A. Heerding	Richard Holkade 2, 2033 PZ	Haarlem	06-45404878
Regio Amstelland en Meerlanden	Dhr. A. Heerding (start apr.2010)	Richard Holkade 2, 2033 PZ	Haarlem	06-45404878
Regio Zaanstreek en Waterland	Mw. B. Commandeur	Nieuwe Steen 36, 1625 HV	Hoorn	06-45404876
<b>Mentorschap Amsterdam</b>	Dhr. H. Klein Tiessink (tijdelijk)	Plantage Middenlaan 14-1e, 1018 DD	Amsterdam	020-7525100

<sup>11</sup> Situatie 31 maart 2011. Tussen haakjes zijn gegevens 2010 vermeld.

<b>Mentorschap Haag en Rijn</b> regio Haaglanden	Mw. E. Vos	Torenstraat 172 2513 BW	Den Haag	06- 15070234
Regio Zuid-Holland Noord, Leiden e.o.	Mw. H. Kappert	Perzikweg 1a, 2321 DG	Leiden	06- 15070233
Regio Midden Holland, regio Gouda e.o.	Mw. H. Kappert			
regio Delft/Westland/Oostland	Mw. L. van Kippersluis	Hooikade 30, 2627 AB	Delft	06- 31640646
<b>Mentorschap Rotterdam e.o.</b> Regio Rotterdam {noorden vd Maas} + Nw. Waterweg Noord	Mw. I.Sulkers	Zevenkampse Ring 40 3068 PZ	Rotterdam	06- 22961551
Regio Rotterdam {zuiden vd Maas} Regio ZuidHollandse Eilanden	Mw. J. Niemantsverdriet  (tot nov. 2010: Mw. C. van Nierop)	Zevenkampse Ring 40 3068 PZ	Rotterdam	60- 22961471
<b>Mentorschap Drechtsteden</b> e.o.	Mw. T. Bax	IJsselmeer 30, 3332 EX	Zwijndrecht	06- 51145907
<b>Mentorschap Zeeland</b>	Mw. I. Hekkelman	Van Hertumweg 17-19 4462 EV	Goes	06- 12581561
<b>Mentorschap Westelijk Brabant</b>	mw. A. van Rijswijk) (tot eind 2010: Mw. M. Huibregtse)	Postbus 9259, 4801 LG	Breda	076- 5140710
<b>Mentorschap Breda e.o.</b>	Mw. A. van Rijswijk	Postbus 9259, 4801 LG	Breda	076- 5140710
<b>Mentorschap Midden Brabant</b>	Mw. A. Lambers (tot najaar 2010: Mw. L. van Drunen)	Postbus 1700, 5200 EK	Den Bosch	06- 33611766
<b>Mentorschap Noordoost Brabant</b>	mw. A. Lambers (In 2010 nog geen coördinator)	Postbus 1700, 5200 EK	Den Bosch	06- 33611766
<b>Mentorschap Zuidoost Brabant</b>	Mw. A. Verdonck	Postbus 44015, 5604 LA	Eindhoven	06- 10945367
<b>Mentorsch. Noord en Midd. Limburg</b>	Mw. A. Limburg	Alberickstraat 3c, 5922BL	Blerick	06- 25269105
<b>Mentorschap Zuid Limburg</b>	Dhr. L. van Wijk (in 2010 nog geen coördinator)	Frankenlaan 7, 6419 BT	Heerlen	06- 31664355